دانشگاه پیام نور

دانشکده علوم پایه

پایان نامه

برای دریافت مدرک کارشناسی ارشد

رشته ریاضی محض (جبر)

گروه ریاضی

بررسی حلقه‌های یکداری که در آن پوچ کننده‌های چپ، ایده آل های پوچ هستند

فاطمه مرودشتی

استاد راهنما :

دکتر احمد خاکساری

استاد مشاور :

دکتر ناصر امیری

بهمن ۱۳۹۱

دانشگاه پیام نور

دانشکده علوم پایه

مرکز شیراز

پایان نامه

برای دریافت مدرک کارشناسی ارشد

رشته ریاضی محض (جبر)

گروه ریاضی

بررسی حلقه‌های یکداری که در آن پوچ کننده‌های چپ، ایده آل های پوچ هستند

فاطمه مرودشتی

استاد راهنما :

دکتر احمد خاکساری

استاد مشاور :

دکتر ناصر امیری

بهمن ۱۳۹۱

تاریخ : ۹۱/۱۱/۱۷
شماره : ۰۵/۱۶۲۷۷
پیوست :

باسمه تعالی

دانشگاه پیام نور استان فارس

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

صورتجلسه دفاع از پایان‌نامه دوره کارشناسی ارشد

جلسه دفاع از پایان‌نامه دوره کارشناسی ارشد **خانم فاطمه مرودشتی** دانشجوی رشته **ریاضی محض** گرایش **جبر** به شماره دانشجویی **۸۹۰۰۷۴۱۹۵** با عنوان:

" بررسی حلقه‌های یکداری که در آن پوچ‌کننده‌های چپ، ایده‌آل‌های پوچ هستند"

با حضور هیات داوران در روز **سه‌شنبه** مورخ **۱۳۹۱/۱۱/۱۷** ساعت **۹ صبح** در محل ساختمان **اندیشه دانشگاه پیام نور شیراز** برگزار شد و هیأت داوران پس از بررسی، پایان‌نامه مذکور را شایسته نمره به عدد ۱۸ به حروف هجده با درجه عالی تشخیص داد.

ردیف	نام و نام‌خانوادگی	هیات داوران	مرتبه دانشگاهی	دانشگاه	امضاء
۱	دکتر احمد خاکساری	راهنما	دانشیار	پیام‌نور شیراز	
۲	دکتر سیدناصر امیری	مشاور	استادیار	پیام‌نور فیروزآباد	
۳	دکتر محبوبه حسین‌یزدی	داور	استادیار	پیام‌نور شیراز	
۴	امیر اکبری	نماینده تحصیلات تکمیلی	مربی	پیام‌نور شیراز	

رئیس اداره تحصیلات تکمیلی

شیراز- شهرک گلستان، بلوار دهخدا
قبل از نمایشگاه بین المللی
تلفن : ۳-۰۷۱۱-۶۲۲۲۲۴۰
دورنگار : ۰۷۱۱-۶۲۲۲۲۴۹
صندوق پستی : ۱۳۶۸ - ۷۱۹۵۵
www.spnu.ac.ir
Email : admin@spnu.ac.ir

(اصالت نشر و حقوق مادی ومعنوی اثر)

اینجانب ......فاطمه مرودشتی...... دانشجوی ورودی سال ....۸۹.......... مقطع کارشناسی ارشد رشته ....ریاضی محض..... گواهی می نمایم چنانچه در پایان نامه خود از فکر ، ایده و نوشته دیگری بهره گرفته ام با نقل قول مستقیم یا غیر مستقیم منبع و ماخذ آن را نیز در جای مناسب ذکر کرده‌ام . بدیهی است مسئولیت تمامی مطالبی که نقل قول دیگران نباشد بر عهده خویش می دانم و جوابگوی آن خواهم بود .

دانشجو تائید می نماید که مطالب مندرج در این پایان نامه نتیجه تحقیقات خودش می باشد و در صورت استفاده از نتایج دیگران مرجع آن را ذکر نموده است .

نام و نام خانوادگی دانشجو
فاطمه مرودشتی
تاریخ و امضاء

اینجانب ......فاطمه مرودشتی..... دانشجوی ورودی سال ....۸۹......... مقطع کارشناسی ارشد رشته ......ریاضی محض...... گواهی می نمایم چنانچه بر اساس تعریف مطالب پایان نامه خود اقدام به انتشار مقاله ، کتاب ، و ... نمایم ضمن مطلع نمودن استاد راهنما ، با نظر ایشان نسبت به نشر مقاله، کتاب ، و ... و به صورت مشترک و با ذکر نام استاد راهنما مبادرت نمایم .

نام و نام خانوادگی دانشجو
فاطمه مرودشتی
تاریخ و امضاء

تقدیم:

بابوسه بردستان پدرم،

اولین گرانمـــــــــایه استاد زندگیم،

که مفهوم ریاضیات را با وجودش یافتم.

بزرگمردی که وسعت نگاهش،دریایی ازآرامش بودوگرمای وجودش نوید فردایی روشنتر.

تقدیم:

به مهربان مادرم،

معجزه فداکاری و ایثـــــــار پروردگارم،

که باوی معنای صبرراآموختم وعاشقانه یادش را درسیرآمالم حکاکی نمودم.

کلمات دربیان وصف دریای مهــــــــرش،ناتوان وجملات درافق کمالش ناقصند.

وتقدیم:

با عشق به برادرانم،

اسوه ی مردانگی وشهامت

که زندگانیم را تنها با آوای حضورشان می طلبم

و در کشاکش لحظات و در طنین روزگارانم همواره یار و حامی من بودند.

سپاسگزاری

پروردگارا، امروز با تکیه بر قدرت بیکرانت و با قلمی سرشار از شکرانه ی الطافت، وظیفه ای خطیر بر من روا داشتی تا انعکاسی بس کم سو از فراوان موهبتت را به قلم کشم و گوشه ای بس ناچیز از بینهایت رازهای گیتی را بر کاغذ می نهم؛ باشد که بدانم بی لطف تو هرگز نتوان سخنی را پیمود.

نیک می دانم تلاشها و زحمات بزرگ مردان این مملکت را هرگز نمی توان در محدود سپید این رساله جای داد؛ لیک با نهایت احترام و ادب سپاسگزاری می نمایم از تمامی کسانی که مرا در انعکاس تلاشها و موهبت های خود یاری نمودند تا امروز مفتخرانه ارئه گر این مهم باشم. با عنایت خالصانه ترین سپاس ها، تشکر می نمایم از استادان بزرگوار **جناب آقای دکتر احمد خاکساری و جناب آقای دکتر ناصر امیری** که با راهنمایی های دلسوزانه و گرانقدر خویش، خردمندانه این حقیر را در پیشبرد این رساله یاری نمودند.

همچنین از ریاست محترم دانشگاه، ریاست محترم دانشکده علوم پایه، تمامی اساتید گرانقدر بخش ریاضی ، جناب آقای اکبری و تمامی کارکنان زحمتکش این دانشگاه به خاطر زحمات بیدرغشان در ارائه ی این مقاله کمال تشکر و قدردانی را دارم. انشاء الله همواره در پرتو الطاف الهی موفق و پیروز باشند.

چکیده:

حلقه R ، NZI نامیده می شود؛ اگر برای هر $a \in R$ ، $L(a)$ یک N-ایده آل از R باشد. در این مقاله، ابتدا برخی ویژگی های اساسی و بسط های پایه از حلقه هایNZI را مطالعه می نماییم. سپس منظم بودن قوی از حلقه های NZI را مطالعه و به نتایج زیر می رسیم :

۱) فرض کنید R یک SF- حلقه چپ باشد ، آنگاه R یک حلقه منظم قوی است اگر وتنها اگر R یک حلقه NZI باشد .

۲) اگر R یک حلقه $MC2$ چپ NZI باشد و هر R- مدول چپ منفرد ساده، پوچ انژکتیو باشد؛ آنگاه Rکاهش یافته می باشد .

۳) فرض کنید R یک حلقه NZI باشد. آنگاه R یک حلقه قویا منظم است اگر و تنها اگر R یک حلقه منظم وان نیومن[1] باشد .

٤) فرض کنید R یک حلقه NZI باشد آنگاه R یک حلقه پاک است اگر و تنها اگر R یک حلقه جابجایی باشد .

واژگان کلیدی: حلقه کاهش پذیر، حلقه SF ، حلقه قویا منظم، N- ایده آل، حلقه NZI، پوچ انژکتیو.

[1]Von Neumann

فهرست مطالب

مقدمه

تمامی حلقه های در نظر گرفته شده در این مقاله یکدار بوده و مدول‌ها یکانی می باشند. علائم $J(R)$ ، $P(R)$ ، N(R)، E(R)، ($z_L(R)$ و یا $z_r(R)$) و ($Soc(R^R)$ و یا $Soc(R_R)$)، به ترتیب مخفف رادیکال جیکوبسون، رادیکال اول، مجموعه تمام عناصر پوچ توان، مجموعه تمام عناصر خود توان، ایده‌ال منفرد چپ (و یا راست) و پایه چپ R (یا راست) می‌باشد. برای هر زیر-مجموعه غیر تهی X از R داریم:

$$l(X) = l_R(X) \text{ و } r(X) = r_R(X)$$

که این به ترتیب نشان دهنده مجموعه پوچ سازهای راست X و مجموعه پوچ سازهای چپ X در R می باشد. علی الخصوص اگر $X = \{a\}$ باشد، می‌نویسیم:

$$l(X) = l(a) \text{ و } r(X) = r(a)$$

حلقه R منظم (وان نیومن) نامیده می‌شود[۹] اگر برای هر $a \in R$، عنصر $b \in R$ وجود داشته باشد بطوری‌که $a = aba$.

حلقه R قویاً منظم نامیده می‌شود[۱۸]، اگر برای هر $a \in R$، عنصر $b \in R$ وجود داشته باشد، بطوریکه $a = a^2b$. حلقه Rکاهش یافته نامیده می‌شود[۱۹] اگر $N(R) = 0$ باشد. رگه[1][۱۸] ثابت نمود که R قویاً منظم است اگر وتنها اگر R منظم کاهش یافته باشد. بر اساس تعریف کوهن[2][٦] حلقه R وارون‌پذیر است اگر $ab = 0$، به ازای هر $a, b \in R$ نتیجه دهد که $ba = 0$ و R را نیم جابجایی می نامیم، اگر $ab = 0$ نتیجه دهد که $aRb = 0$. به وضوح R یک حلقه

[1] Rege
[2] Cohn

نیم جابجایی است اگر و تنها اگر $L(a)$ برای هر $a \in R$ یک ایده آل از R باشد. حلقه R آبلی نامیده می‌شود اگر هر عضو خود توان از R در $C(R)$ باشد. بدیهی است حلقه‌های نیم جابجایی آبلی می‌باشند. برای چندین سال، کاربرد حلقه‌های نیم‌جابجایی توسط بسیاری از محققان مورد مطالعه قرار گرفته است. کیم، نام و کیم[1][۱۲،قضیه٤]ثابت نمودند، اگر R یک حلقه نیم‌جابجایی باشد و هر R- مدول چپ منفرد ساده YJ- انژکتیو باشد، آنگاه R یک حلقه منظم ضعیفاًکاهش یافته می-باشد. حلقه R یک SF چپ (یا راست) خوانده می‌شود[۱۹] اگر تمامی R- مدول‌های چپ ساده (یا راست) مسطح باشند. مشهود است اگر R ، SF چپ و نیم جابجایی باشد، آنگاه R قویاً منظم است. به وضوح اگر R یک حلقه نیم جابجایی باشد، آنگاه R یک حلقه منظم وان نیومن می‌باشد اگر وتنها اگر R یک حلقه قویاً منظم باشد. پایان نامه کنونی، تلاشی در زمینه ها فوق می‌باشد. به عبارت دیگر می‌بایست برخی شرایط ضعیف‌تر همانند حلقه‌های NZI را ارائه دهیم.

[1] Kim, Nam and Kim

فصل اول: حلقه‌های NZI

فرض کنید R یک حلقه باشد. ایده‌آل چپ L از R، به ازای هر $bR \subseteq L$ و $b \in N(R) \cap L$ ، یکN- ایده آل نامیده می‌شود. حلقهR، NZI نامیده می‌شود؛ اگر به ازای هر $a \in R$، $l(a)$ یک N- ایده آل از R باشد. به وضوح، حلقه‌های نیم‌جابجایی NZI هستند. اما در حالت کلی عکس آن صحیح نیست.

مثال ۱.۱:فرض کنید F یک میدان باشد و $R = \begin{pmatrix} F & F \\ 0 & F \end{pmatrix} = \left\{ \begin{pmatrix} x & y \\ 0 & z \end{pmatrix} \middle| x, y, z \in F \right\}$ و

فرض کنید $A = \begin{pmatrix} a & b \\ 0 & c \end{pmatrix} \in R$ و $B = \begin{pmatrix} x & y \\ 0 & z \end{pmatrix} \in l_R(A)$ آنگاه:

$0 = BA = \begin{pmatrix} xa & xb + yc \\ 0 & zc \end{pmatrix}$ ؛ یعنی $xa = zc = 0$ و $xb + yc = 0$.

حالت ۱) اگر $a \neq 0$ و $c \neq 0$: آنگاه $x = y = z = 0$، پس $l_R(A) = 0$ و این بدین معناست که $l_R(A)$ یک N- ایده آل است.

حالت ۲) اگر $a \neq 0$ و $c = 0$: آنگاه $x = 0$ ، پس $l_R(A) = \begin{pmatrix} 0 & F \\ 0 & F \end{pmatrix}$. چون $N(R) = \begin{pmatrix} 0 & F \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$، یک ایده‌آل از R است، پس$N(R) \cap l_R(A) = \begin{pmatrix} 0 & F \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ یک ایده‌آل است. بنابراین $l_R(A)$ یک N- ایده‌آل می‌باشد.

حالت ۳) اگر $a = 0$ و $c \neq 0$: آنگاه$z = 0$. بنابراین:

$l_R(A) = \left\{ \begin{pmatrix} x & -xbc^{-1} \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \middle| x \in F \right\}$ و $N(R) \cap l_R(A) = 0$ و نتیجه می دهد که $l_R(A)$ ، یک N- ایده آل می باشد .

حالت ٤) اگر $a = 0$ و $c = 0$و $: b \neq 0$آنگاه $x = 0$ و روند کار مشابه با حالت ۲ می‌باشد.

حالت ٥) اگر $a = 0$ و $c = 0$ و $b = 0$:آنگاه $l_R(A) = R$ است. به وضوح $l_R(A)$، یک N-ایده آل است.

پس درمی‌یابیم که R یک حلقه NZI است. قرار دهید:

$$B = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \text{ و } A = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}،$$

پس $BA = 0$ و $BRA = \begin{pmatrix} 0 & * \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \neq 0$ و این نتیجه می‌دهد که R یک حلقه نیم‌جابجایی نیست.

بر اساس تعریف اندرسون و کامیلو[1] [۱] حلقه R ، ۲- اولیه خوانده می‌شود اگر $N(R) = P(R)$. براساس ژائو و یانگ[2][۲٤] حلقه R، NCI نامیده می‌شود، اگر $N(R) = 0$ باشد و یا $N(R)$ شامل ایده آلی غیر صفر از R باشد و R، NI نامیده می‌شود، اگر $N(R)$ ایده‌آلی از R باشد. به وضوح، حلقه‌های ۲- اولیه، NI و حلقه‌های NCI ،NI می‌باشند؛ اما عکس این موارد صحیح نمی باشد.

قضیه ۱.۲:حلقه‌های NZI ، ۲- اولیه هستند.

اثبات: فرض کنید R یک حلقه NZI باشد. واضح است که $P(R) \subseteq N(R)$. برای هر $0 \neq a \in N(R)$، عدد صحیح مثبت n وجود دارد، بطوریکه $a^n = 0$. با استفاده از

[1]Anderson and Camillo
[2]Zhao and Yang

فرض،$a^{n-1}Ra = 0$. اگر $n-1=1$، $aRa = 0$، آنگاه $(Ra)^2 = 0$، $Ra \subseteq P(R)$ و $a \in P(R)$است. اگر $n-1>1$ آنگاه$a^{n-2}RaRa = 0$؛ اگر $n-2=1$، آنگاه $aRaRa = 0$، $(Ra)^3 = 0$، $Ra \subseteq P(R)$ و $a \in P(R)$. مشابه عبارات فوق، می‌توانیم به $N(R) \subseteq P(R)$ برسیم و این نشان می‌دهد که حلقه های NZI ، ۲- اولیه هستند .

نتیجه ۱.۳ : حلقه های NZI ، NI هستند .

مثال ۱.٤ : فرض کنید z_4 ، حلقه اعداد صحیح به پیمانه ٤ باشد . حلقه روبرو را با عملگرهای ماتریسی معمولی در نظر بگیرید. $R = \left\{\begin{pmatrix} a & b \\ 0 & c \end{pmatrix} \middle| a, b, c \in z_4\right\}$

چون $N(z_4) = P(z_4) = \{\overline{0}, \overline{2}\}$، ایده‌آلی از z_4 است و z_4 ، ۲- اولیه می‌باشد؛ براساس باس[1][٤، گزاره R۲۵] ، ۲- اولیه است.

قرار دهید$A = \begin{pmatrix} 0 & 3 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ و $B = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$. بنابراین$B \in N(R)$ و $BA = 0$. اما اگر $B\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ و $A = \begin{pmatrix} 0 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \neq 0$ را در نظر بگیریم آنگاه $BA \neq 0$و این نشان می‌دهد که Rحلقه NZIنیست. بنابراین عکس قضیه ۱.۲ صحیح نمی باشد.

براساس تعریف چن[2] ، حلقه R را پوچ نیم جابجایی می‌نامیم، اگر $a, b \in R$ در $ab \in N(R)$ صدق نماید. آنگاه به ازای هر $r \in R$، داریم:$arb \in N(R)$. بر اساس تعریف چن [٥]، درمی‌یابیم که حلقه‌های NI، پوچ نیم جابجایی هستند.

[1]Bass
[2]Chen

نتیجه ۱.۵: حلقه‌های NZI، پوچ نیم جابجایی هستند.

مثال ۱.٦ : فرض کنید F یک میدان باشد و

$$R=\begin{pmatrix}F&F&F\\0&F&F\\0&0&F\end{pmatrix}=\left\{\begin{pmatrix}a_1&a_2&a_3\\0&a_4&a_5\\0&0&a_6\end{pmatrix}\middle|\,a_1,a_2,a_3,\dots,a_6\in F\right\}$$

چون $N(R)=\begin{pmatrix}0&F&F\\0&0&F\\0&0&0\end{pmatrix}$ یک ایده آل از R می باشد، R یک حلقه NI است. قرار دهید $A=\begin{pmatrix}0&1&0\\0&0&0\\0&0&0\end{pmatrix}$ و $B=\begin{pmatrix}0&0&1\\0&0&0\\0&0&1\end{pmatrix}$. پس $A^2=0$ و $AB=0$. اما $ARB=\begin{pmatrix}0&0&\square\\0&0&0\\0&0&0\end{pmatrix}\neq 0$ و این نشان می دهد که R یک حلقه NZI نیست. با استفاده از مثال ۱.٦ ، عکس نتیجه ۱.۵ در حالت کلی صحیح نمی باشد .

نتیجه ۱.۷: حلقه های NZI، مستقیماً متناهی هستند .

توجه: حلقه هایی که در آن معکوس راست بودن اعضا به معنی معکوس چپ بودن آنها باشد، مستقیماً متناهی یا متناهی ددکیند نامیده می شوند.

اثبات: فرض کنید R یک حلقه NZI باشد و به ازای هر $a,b\in R$، داشته باشیم $ab=1$. می‌نویسیم $e=ba$ ، آنگاه $e^2=e$ و $ae=abe=a$. قرار دهید $h=a-ea$، پس

$he=ae-eae=ae-ea=a-ea=h$ و $eh=ea-e^2a=0$

و $h^2=heh=0$. پس $h\square N(R)\cap l(1-e)$. چون R یک حلقه NZI است،

$hb(1-e)=0$، $hR(1-e)=0$ و $hb=ab-eab=1-e$.

بنابراین $hb(1-e)=0=(1-e)^2=1-e$ و $e=ba=1$ و این نشان می‌دهد که R مستقیماً متناهی است.

یک عنصر k از R مینیمال چپ است، اگر Rk ایده‌آل چپ مینیمالی از R باشد و یک خودتوان e از R،خودتوان مینیمال چپ خوانده می‌شود، اگر e یک عضو مینیمال چپ از R باشد. از $ME_l(R)$، برای نشان دادن مجموعه تمام خود توان‌های مینیمال چپ R استفاده می‌نماییم. حلقه R، مینیمال آبلی چپ خوانده می‌شود[۲۲]اگر هر عضو از $ME_l(R)$ ، در R نیم مرکزی چپ باشد و به R، قویاً مینیمال آبلی چپ اطلاق می‌گردد[۲۲]، اگر هر عضو از $ME_l(R)$ در R، مرکزی باشد. به وضوح، حلقه‌های آبلی و حلقه‌های نیم‌جابجایی، مینیمال آبلی چپ هستند.

قضیه ۱.۸:حلقه‌های NZI، مینیمال آبلی چپ هستند.

اثبات: فرض کنید $0\neq e\in ME_l(R)$ و $a\in R$ باشد. می‌نویسیم $he=ae-eae$.

اگر $h\neq 0$، آنگاه $eh=0, he=h, h^2=0$، بنابراین $h \in N(R)\cap l(h)$. با استفاده از فرضیات، $hR\subseteq l(h)$ و $hRh=0$. چون $Rh=R(ae-eae)\subseteq Re$ است، Re یک ایده‌آل چپ مینیمال از R و $Rh\neq 0$ و $Re=Rh$ است. پس:

$$0=R(hRh)=ReRe=Re \text{ و } e=0.$$

اما Re، ایده آل چپ مینیمال از R بوده که تناقض است. بنابراین $h=0$ و برای تمامی $a\in R$ داریم $ae=eae$، که نتیجه می‌دهد R، مینیمال آبلی چپ است.

لم ۱.۹:فرض کنید R یک حلقه باشد. آنگاه $R[x]$ مینیمال آبلی چپ است.

اثبات:اگر I یک ایده‌آل چپ مینیمال از $R[x]$ باشد، آنگاه $I \neq 0$. پس $f(x) \in I$ و $f(x) \neq 0$ وجود دارد. چون I یک ایده‌آل چپ مینیمال از $R[x]$ است، داریم $I = R[x]f(x)$. چون $xf(x) \neq 0$، داریم $0 \neq R[x]xf(x) \subseteq R[x]f(x) = I$. چون Iیک ایده آل چپ مینیمال از $R[x]$ است، داریم:$R[x]xf(x) = R[x]f(x) = I$. پس $g(x) \in R[x]$ وجود دارد، بطوریکه $f(x) = g(x)xf(x)$. اما درجه x نشان داده شده بر دوطرف، نمی‌تواند مساوی باشد. بنابراین هیچ ایده‌آل چپ مینیمالی در $R[x]$ وجود ندارد. پس$R[x]$، مینیمال آبلی چپ است.

با استفاده از لم ۱.۹، یک حلقه مینیمال آبلی چپ وجود دارد که NZI نیست. بنابراین عکس قضیه ۱.۸ صحیح نیست. بر اساس تعریف وی و چن[1][۲۰]، حلقه R پوچ انژکتیو خوانده می‌شود، اگر برای هر $a \in N(R)$ داشته باشیم،$lr(a) = Ra$. به وضوح، مدول‌های YJ– انژکتیو، پوچ انژکتیو هستند. اما بر اساس تعریف وی و چن[۲۰]در حالت کلی عکس آن صحیح نمی‌باشد. بر اساس تعریف نیکولسون و یوزیف[2][۱۷]، حلقه R را $MC2$ چپ می‌نامیم، اگر هر خود توان مینیمال چپ، مینیمال راست باشد. مشهود است که R، قویاً مینیمال آبلی چپ است، اگر و تنها اگر R ، مینیمال آبلی چپ و MC2 چپ باشد (مراجعه شود به وی [۲۲]).

[1]Wie and Chen

[2]Nicholson and Yousif

قضیه ۱.۱۰: فرض کنید R یک NZI و یک حلقه MC2 چپ باشد . اگر هر R- مدول چپ منفرد ساده، YJ-انژکتیو باشد، آنگاه R کاهش یافته است و به ازای هر $b \in R$ داریم، $RbR + l(b) = R$.

اثبات : فرض کنید $a^2 = 0$ باشد. اگر $a \neq 0$ ، آنگاه $l(a) \neq R$ و یک ایده آل چپ ماکزیمال Mاز R وجود دارد، بطوریکه $l(a) \subseteq M$. اگر M در $_RR$ اساسی نباشد ، آنگاه برای تعدادی از $e \in E(R)$ از $e \in E(R)$ داریم، $M = Re = l(1 - e)$. چون

$$R(1 - e) \cong R/l(1 - e) = R/M،$$

یک R- مدول چپ ساده است، $R(1 - e)$ ایده آل چپ مینیمالی از R است و $1 - e$ یک عضو خود توان مینیمال چپ می‌باشد. با استفاده از فرضیات، R یک حلقه NZI و یک حلقه مینیمال آبلی چپ است. R یک حلقهMC2 چپ است، بنابراین R حلقه مینیمال آبلی چپ قوی است و $1 - e$ مرکزی می‌باشد. چون داریم:

$$a \in l(a) \subseteq M = l(1 - e)، \quad a(1 - e) = 0 = (1 - e)a \text{ و}$$

$$1 - e \in l(a) \subseteq l(1 - e)$$

که تناقض است. بنابراین M ایده آل چپ اساسی از R بوده و بنابراین R/M ، YJ- انژکتیو می‌باشد.

فرض کنید $f: Ra \to R/M$ با $f(ra) = r + M$ تعریف شده باشد. توجه نمایید که f ، حلقه ای R- همریختی و خوش تعریف است. پس یک R-همومورفیسم چپ $g: R \to R/M$ وجود دارد، بطوریکه $g(a) = f(a)$. بنابراین:

$1 + M = f(a) = g(a) = ag(1) = ac + M$ ، $g(1)=c+M$ و $1 - ac \in M$.

چون R یک حلقه NZI است، $ac \in l(a)$ می‌باشد. بنابراین M 1، که تناقض دارد. بنابراین $a = 0$ و R کاهش یافته می باشد.

فرض کنید $0 \neq c \in R$ وجود داشته باشد، بطوریکه $RcR + l(c) \neq R$ ، آنگاه یک ایده‌آل چپ ماکسیمال M از R شامل $RcR + l(c)$ وجود دارد. اگر M در $_RR$ اساسی نباشد، آنگاه برای تعدادی از $e \in E(R)$ داریم $M = Re = l(1 - e)$. چون

$$R(1 - e) \cong R/l(1 - e) = R/M$$

یک R– مدول چپ ساده است،$R(1 - e)$ یک ایده آل چپ مینیمال ازR و $(1 - e)$ عضو خود توان مینیمال چپ می‌باشد.

با استفاده از فرضیات، R یک حلقهNZI بوده و R یک حلقه مینیمال آبلی چپ می‌باشد. R یک حلقه$MC2$ چپ است. بنابراین R یک حلقه مینیمال آبلی چپ قوی می‌باشد و$(1 - e)$ مرکزی است. چون $c \in RcR + l(c) \subseteq M = l(1 - e)$ و $c(1 - e) = 0 = (1 - e)c$ و $1 - e \in l(c) \subseteq l(1 - e)$، که تناقض دارد. بنابراین M یک ایده آل چپ اساسی از R می- باشد، پس R/M ، YJ– انژکتیو است. فرض کنید $f: Rc \to R/M$ با $f(rc) = r + M$ تعریف شده باشد. توجه نمایید که f ، R–هومومورفیسم خوش تعریف است؛ بنابراین $1 + M = f(c) = cd + M$ و $d \in R$، بنابراین $1 + cd \in M$. چون $cd \in RcR \subseteq M$، بنابراین M 1 بوده که تناقض است. بنابراین به ازای هر $c \in R$ داریم:

$$RCR + L(c) = R.$$

فرض کنید R یک NZI و یک حلقه $MC2$ چپ باشد . اگر هر R– مدول چپ منفرد ساده ، پوچ انژکتیو باشد ، آنگاه R کاهش یافته است .

حال در نظر می گیریم آیا نتیجه فوق در صورت رسیدن به این شرط، که R یک حلقه $MC2$ چپ است، برقرار می باشد یا خیر .

مثال ۱.۱۱: فرض کنید F یک میدان باشد و $R = \begin{pmatrix} F & F \\ 0 & F \end{pmatrix} = \left\{ \begin{pmatrix} x & y \\ 0 & z \end{pmatrix} \middle| x, y, z \in F \right\}$

به وضوح داریم: $E(R) = \left\{ \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & u \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & u \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, u \in F \right\}$

$I_1 = \begin{pmatrix} 0 & F \\ 0 & F \end{pmatrix} = R \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = R \begin{pmatrix} 0 & u \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \quad (u \neq 0)$، یک ایده آل چپ ماکسیمال از R بوده و جمعوندی از R می باشد . بنابراین I_1ایده آل چپ اساسی از R نیست .

$I_2 = \begin{pmatrix} F & F \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ ، یک ایده آل چپ ماکسیمال اساسی از R می باشد .

$I_3 = \begin{pmatrix} F & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \mathrm{R} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$، یک ایده آل چپ مینیمال از R می باشد.$I_4 =$

$\left\{ \begin{pmatrix} x & xu \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \middle| x \in F, u \neq 0 \right\}$ یک ایده آل چپ مینیمال از R می باشد .

$I_5 = N(R) = \begin{pmatrix} 0 & F \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \mathrm{R} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$، یک ایده آل چپ مینیمال از R می باشد.

به وضوح $I_3, I_4, I_5 \subseteq I_2$ و نیز I_5 و I_4و I_3 ایده‌آل‌های چپ ماکسیمال از R نیستند

و $I_2 = I_3 \oplus I_5$. بااستفاده از مثال ۱.۱، R یک حلقه NZI می باشد . W را یک R- مدول

منفرد ساده چپ می گیریم و $W \cong R/L$ که در آن L ایده آل چپ ماکسیمال اساسی از R است .

چون I_2 تنها ایده آل چپ ماکسیمال اساسی از R می باشد و $W \cong R/I_2$. حال ثابت می کنیم

که $W \cong R/I_2$ انژکتیو است.فرض کنید $f: I_2 \to R/I_2$، یک همومورفیسم چپ باشد

و $f\left(\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\right) = \begin{pmatrix} u & v \\ 0 & w \end{pmatrix} + I_2$ پس:

$$\begin{pmatrix} u & v \\ 0 & w \end{pmatrix} + I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} f\left(\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\right) = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\left(\begin{pmatrix} u & v \\ 0 & w \end{pmatrix} + I_2\right)$$

$$= \begin{pmatrix} u & v \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + I_2 = \bar{0}$$

مشابه عبارات فوق داریم: $f\left(\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\right) = \bar{0}$. برای هر $\begin{pmatrix} a & b \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \in I$ و

$$f\left(\begin{pmatrix} a & b \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\right) = f\left(\begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} b & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\right)$$
$$= \begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} f\left(\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\right) + \begin{pmatrix} b & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} f\left(\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\right) = \bar{0}$$

بنابراین $f = 0$ و f می‌تواند به R بسط داده شود. پس R یک حلقه NZI بوده و هر R–مدول

چپ منفرد ساده، انژکتیو است. بنابراین هر R-مدول چپ منفرد ساده، پوچ توان می‌باشد.

چون $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \in ME_l(R)$ و $0 = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} R \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$، اما $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} R \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \neq 0$

چون $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \neq 0$، بنابراین R حلقه $MC2$ چپ نیست.